

U arhivu Ministarstva za vanjske poslove među ostalim nalaze se i 4 svežnja spisa mađarskog poslanstva u Beogradu, kao i 14 pomoćnih knjiga mađarskog konzulata u Zagrebu.

Arhiv Ministarstva za Hrvatsku, Slavoniju i Dalmaciju, što se tiče predsjedničkih spisa, obuhvaća 18 svežnjeva spisa, 5 zapisnika, 2 kazala i 1 pomoćnu knjigu, a opći spisi, koji su nastali kao produkt odnosa između hrvatskog bana i mađarskih ministarstava obuhvaćaju 106 svežnjeva, 49 zapisnika, 49 kazala, 5 registara i 26 raznih pomoćnih knjiga.

Arhiv Ministarstva trgovine obuhvaća preko 10.000 svežnjeva spisa, i to od 1889.—1944. godine.

Arhiv Ministarstva trgovine obuhvaća preko 4100 svežnjeva u razdoblju od 1889.—1942. godine.

Osim navedenih fondova, ima ih još

koji su u spomenutoj publikaciji inventarizirani, ali su od manje važnosti, pogotovo što se tiče naše nacionalne povijesti.

Međutim iz vremena Mađarske sovjetske republike postoje u II. odjelu Državnog arhiva u Budimpešti samo ovi fondovi, koji se tiču centralnih upravnih vlasti:

Arhiv Narodnog povjerenstva za financije — u svemu 13 svežnjeva.

Arhiv Narodnog povjerenstva za poljoprivredu — svega 9 svežnjeva.

Arhiv Narodnog povjerenstva za javnu prosvjetu — 15 svežnjeva.

Velik dio arhivskog materijala, koji je nastao u vrijeme Mađarske sovjetske republike pohranjen je u institutu za proučavanje historijata Mađarske komunističke partije.

Ivan Meden

ARCHIVALISCHE ZEITSCHRIFT.

Hrsg. v. Bayerischen Hauptstaatsarchiv in München. 50/51. Band.

München 1955. 540 str. — 3 table.

U oči osamdesetgodišnjice osnutka ovog čuvenog arhivskog časopisa, koji je 1876. započeo izdavati poznati arhivski stručnjak i ravnatelj općeg državnog arhiva u Münchenu Franz v. Löher, izašao je dvobroj, u kojem se uz mnoge članke, koji se bave specifičnim problemima njemačke arhivistike, nalaze i članci od općeg značaja za arhivistiku, kao i takvi, koji zasijecaju specijalno i u interese naše arhivistike.

Iz obilnog sadržaja ovog dvobroja, koji se dijeli na tri odsjeka: »O arhivistima i arhivima«, »iz teorije i prakse o arhivima« i »o arhivskim vrelima« treba istaknuti osobito slijedeće radove sa tematikom, koja prelazi granice specifično njemačkih arhivskih problema:

U prvom odsjeku: (str. 13—164)

Dvadeset godina Nacionalnog arhiva Sjedinjenih Država Sjeverne Amerike. (E. Posner);

Razvitak i izgradnja arhivstva SSSR (Josef Hemmerle);

»Inventaires sommaires« arhiva departmana Francuske (Rene Gandilhon).

U drugom odsjeku (str. 167—236):

Arhivi, biblioteke i »literaturni arhivi« (H. Otto Meisner);

Misli o arhivskim inventarima (Hellmut Kretschmar);

Arhivski zakon i gradski arhivi (Her- man Kownatzki);

Škartiranje spisa bečkog Ratnog arhiva u starom i novom vremenu (Oskar Regele);

»Zbjeg« arhiva Južnog Tirola u Dru-
gom svjetskom ratu (Franz Huter).

U trećem odsjeku (str. 239—495):

Slika kao dokumentarno vrelo eko-
nomske povijesti (Erna Patzelt);

Diplomatičke bilješke (Albert Brück-
ner);

K ranoj povijesti srednjovjekovnog
hirografa (Bernhard Bischoff);

Primjeri srednjovjekovne kritike is-
prava (Hans Foerster).

U pregledu časopisa (str. 501—532),
koji slijedi iza članaka, nižu se prikazi
internacionalnih časopisa (u ovom dvo-
broju prikaz revije »Archivum« iz Pa-
riza), a zatim pregledi njemačkih i stra-
nih arhivskih časopisa po abecednom
redu iz 14 evropskih i 2 vanevropske
zemlje (USA i Izrael), među kojima ne-

ma Jugoslavije! Na kraju su izneseni
popisi noviteta sa područja arhivistike
i njoj srodnih pomoćnih historijskih na-
uka.

Od članaka zaslužuju osobitu pažnju
zbog svoje preglednosti i odlične infor-
mativnosti prikazi razvitka i rada naj-
većeg arhiva Sjedinjenih Država Ame-
rike i sažet, ali ipak vrlo pregledni čla-
nak o arhivstvu Sovjetskog Saveza, ko-
jemu je dodan pregled poslijeratne li-
terature o sovjetskom arhivstvu. Izme-
đu ostalog treba još istaknuti članak di-
rektora ratnog arhiva u Beču Regelea o
škartiranju spisa u bečkom Ratnom ar-
hivu, u kojemu je prikazan način rada
na izlučivanje spisa toga za povijest
naše Vojne Krajine tako važnog arhiva.

Bartol Zmajić

DVIJE PUBLIKACIJE IZ ANGLOAMERIČKE ARHIVISTIČKE LITERATURE

Da bi bar donekle upoznali strukturu
i rad engleskih i američkih arhiva po-
služili smo se dvjema publikacijama
angloameričke arhivističke literature.
To su:

I. PUBLIC RECORD OFFICE RE-
PORT OF THE DEPUTY KEEPER OF
THE RECORD. (109—115). London. 1949
—1954.

Public Record Office (doslovno: Ured
javnih isprava, a faktički Državni
arhiv) u Londonu izdaje redovni go-
dišnji izvještaj pod gornjim naslovom,
u kojem je svestrano prikazana djelat-
nost te najveće arhivske ustanove u Ve-
likoj Britaniji. Do g. 1955. izašlo je 116
takvih godišnjih izvještaja, koje, uz sa-
dašnjeg upravnika Državnog arhiva u
Londonu, poznatog arhivskog radnika,
Hilary Jenkinsona, potpisuje i vrhovni
rukovodilac arhivstva u Velikoj Brita-
niji, koji nosi historijski naziv »Master
of Rolls« (meštar povelja). Ovaj godi-

šnji izvještaj, koji po broju strana vari-
ra između 15 do 35, ističe se osobito ti-
me, što na vrlo skućenom prostoru do-
nosi vanrednom konciznošću mnoštvo
podataka iz svih sektora rada u najve-
ćem engleskom arhivu, dok mu struk-
tura pokazuje onu, za Engleze karakte-
rističnu, ustaljenost forme.

U Uvodu svih izvještaja do 114-og
broja u nekoliko redaka upravnik na-
vodi najkarakterističnije događaje i
promjene, koje su se zbile tokom poje-
dine godine u životu i radu arhiva. Od
115-og broja sam uvod je postao opšir-
niji i proširio se od jedne na desetak
strana. U njemu se sada govori o pro-
gramu rada pojedinih odjela arhiva za
iduću godinu.

Pod naslovom *The Staff* (štab) prika-
zane su svake godine sve promjene u
radnom kolektivu te ustanove i brojča-
no stanje službenika svih kategorija
u arhivu. Iz izvještaja, koji su nam bi-